

CARTA APC A DREPTURILOR UTILIZATORILOR DE INTERNET

Internet pentru justiție socială și dezvoltare durabilă

PUNCTUL 1 ACCESUL TUTUROR LA INTERNET

1.1 Impactul accesului asupra dezvoltării și a justiției sociale Accesul la Internet rapid, ușor și la costuri acceptabile ajută la crearea unor societăți egalitare. Poate dezvolta serviciile educaționale și de sănătate, mediul de afaceri local, participarea publică, accesul la informație, poate contribui la o mai bună guvernare și la eradicarea sărăciei. Cu toate acestea nu trebuie să presupunem că inovația tehnologică este benefică în toate cazurile. Organizațiile societății civile, guvernele și agențiile de reglementare trebuie să țină cont de posibilitatea agravării inegalităților existente din cauza Internetului.

1.2 Dreptul de acces la infrastructură indiferent de locul unde se află cineva Internetul nu este altceva decât o infrastructură publică globală. Această infrastructură trebuie distribuită la scară mare și trebuie să asigure suficientă lățime de bandă pentru a permite oamenilor de pretutindeni să folosească potențialul Internetului de a le da posibilitatea să-și exprime opiniile, să-și îmbunătățească viața și să-și manifeste creativitatea. Oamenii au dreptul la o magistrală națională de comunicații Internet bine distribuită, care să fie conectată la rețeaua internațională.

1.3 Dreptul la deprinderi și cunoștințe Cunoștințele și deprinderile ajută la folosirea și modelarea Internetului pentru nevoile personale. Autoritățile locale și naționale, organizațiile internaționale și comunitare și sectorul privat trebuie să sprijine și să promoveze oportunități, metodologii și materiale de formare gratuite sau la preț redus, în domeniul utilizării Internetului pentru dezvoltare socială.

ARTICOLUL 26, DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI (DUDO):

EDUCAȚIA TREBUIE DIRECȚIONATĂ SPRE DEZVOLTAREA COMPLETĂ A PERSONALITĂȚII UMANE ȘI SPRE ÎNTĂRIREA RESPECTULUI FAȚĂ DE DREPTURILE OMULUI ȘI LIBERTĂȚILE FUNDAMENTALE.

1.4 Dreptul la interfețe, conținut, aplicații accesibile tuturor („inclusive design“) Interfețele, conținutul și aplicațiile trebuie concepute în așa fel încât să asigure accesul tuturor inclusiv persoanelor cu deficiențe fizice, senzoriale și cognitive, persoanelor analfabete și persoanelor care vorbesc limbi ale minorităților. Principiul „inclusive design“ și tehnologia bazată pe asistență trebuie promovate și sprijinite pentru ca persoanele cu dizabilități să profite de beneficiile Internetului în egală măsură cu cei fără dizabilități.

1.5 Drepturi de acces egale pentru femei și bărbați În multe locuri femeile și bărbații nu beneficiază de acces egal la informații privind Internetul, nu pot în mod egal defini, accesa, folosi și modela Internetul. Eforturile de creștere a accesului trebuie să recunoască și să rezolve inegalitățile dintre sexe. Pentru a asigura egalitatea între sexe femeile trebuie să aibă posibilitatea de a participa la toate aspectele privind dezvoltarea Internetului.

1.6 Dreptul la acces la un preț accesibil Autoritățile de reglementare și cei care pregătesc politicile publice trebuie să se asigure ca cetățenii să aibă acces la Internet la un preț accesibil. Dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații, elaborarea unor reguli, prețuri, taxe și tarife trebuie să asigure accesul tuturor.

1.7 Dreptul la acces la locul de muncă Multe persoane au acces la Internet în primul rând sau exclusiv de la locul de muncă. Angajații și angajatorii trebuie să faciliteze folosirea Internetului la locul de muncă, inclusiv în scopul utilizării programelor de educație a angajaților și pentru a proteja drepturile acestora.

1.8 Dreptul la acces public Multe persoane nu se vor bucura niciodată de acces privat la Internet. Ar trebui să existe puncte publice de acces cum ar fi telecentre, biblioteci, centre comunitare, clinici și școli pentru ca toată lumea să aibă acces la Internet în apropierea locului de muncă sau a casei. Aceste puncte de acces sunt deosebit de importante pentru tinerii din țările unde accesul este limitat și scump.

1.9 Dreptul la accesarea și crearea unui conținut diversificat cultural și lingvistic Paginile web, instrumentele online și programele sunt concepute pentru alfabetul latin. Acest fapt afectează dezvoltarea conținutului local în limbi care nu folosesc alfabetul latin și împiedică schimbul de conținut dintre diferite culturi. Pe parcursul dezvoltării tehnologiei trebuie încurajate soluțiile care aduc diversitate lingvistică pe Internet și trebuie simplificat schimbul de informații transfrontaliere.

PUNCTUL 2 LIBERTATEA DE EXPRIMARE ȘI DE ASOCIERE

2.1 Dreptul la libertatea de exprimare Libertatea de exprimare trebuie protejată pentru a nu fi încălcată de către guvern și alți actori non-guvernamentali. Internetul este un mediu global public și în același timp privat pentru schimb de opinii și informații. Orice om trebuie să aibă dreptul de a-și exprima opiniile și ideile și de a împărtăși liber informații pe Internet.

ARTICOLUL 18, DUDO:

ORICE OM ARE DREPTUL LA LIBERTATEA GÎNDIRII, DE CONȘTIINȚĂ ȘI RELIGIE

ARTICOLUL 19, DUDO:

ORICE OM ARE DREPTUL LA LIBERTATEA OPINIILOR ȘI EXPRIMĂRII; ACEST DREPT INCLUDE LIBERTATEA DE A AVEA OPINII FĂRĂ IMIXTIUNE DIN AFARĂ, PRECUM ȘI LIBERTATEA DE A CĂUTA, DE A PRIMI ȘI DE A RĂSPÂNDI INFORMAȚII ȘI IDEI PRIN ORICE MIJLOACE ȘI INDEPENDENT DE FRONȚIERELE DE STAT.

2.2 Dreptul de a trăi într-un mediu fără cenzură Internetul trebuie protejat de demersuri care vizează reducerea la tăcere a vocilor critice, precum și cenzurarea conținutului sau a dezbaterilor politice și sociale.

2.3 Dreptul de a participa la proteste online Organizațiile, comunitățile și persoanele trebuie să aibă libertatea de a iniția sau a adera la proteste pe Internet.

ARTICOLUL 20, DUDO:

ORICE PERSOANĂ ARE DREPTUL LA LIBERTATEA DE ÎNTRUNIRE ȘI DE ASOCIERE PAȘNICĂ.

PUNCTUL 3 ACCESUL LA CUNOAȘTERE

ARTICOLUL 27, DUDO:

ORICE PERSOANĂ ARE DREPTUL DE A LUA PARTE ÎN MOD LIBER LA VIAȚA CULTURALĂ A COLECTIVITĂȚII, DE A SE BUCURA DE ARTE ȘI DE A PARTICIPA LA PROGRESUL ȘTIINȚIFIC ȘI BINEFACERILE LUI.

3.1 Dreptul la accesul la cunoaștere Accesul larg la cunoaștere și un ansamblu sănătos de cunoștințe colective stau la baza dezvoltării durabile a umanității. Pentru că Internetul permite împărtășirea de cunoștințe și o creație colaborativă a cunoștințelor la un nivel fără precedent, ar trebui să se afle în atenția comunității dezvoltatorilor de tehnologie.

3.2 Dreptul la libertatea informației Autoritățile naționale și locale precum și organizațiile internaționale finanțate din fonduri publice trebuie să dea dovadă de transparență și responsabilitate prin publicarea informațiilor publice legate de activitatea lor. Acestea trebuie să se asigure că aceste informații sunt diseminate online în format liber, compatibil și accesibil și persoanelor care folosesc calculatoare mai vechi și care folosesc conexiuni mai lente la Internet.

3.3 Dreptul de a accesa informații obținute prin finanțări din fonduri publice Toate informațiile, inclusiv studiile științifice sau sociale obținute cu ajutorul unor fonduri publice trebuie să fie accesibile tuturor.

PUNCTUL 4 ÎMPĂRTĂȘIREA CUNOȘTIINȚELOR ȘI A CREAȚIEI - DEZVOLTAREA DE TEHNOLOGII ȘI PROGRAME DE CALCULATOR GRATUITE ȘI CU SURSĂ DESCHISĂ

ARTICOLUL 27, DUDO:

ORICE PERSOANĂ ARE DREPTUL DE A LUA PARTE ÎN MOD LIBER LA VIAȚA CULTURALĂ A COLECTIVITĂȚII, DE A SE BUCURA DE ARTE ȘI DE A PARTICIPA LA PROGRESUL ȘTIINȚIFIC ȘI LA BINEFACTORIILE LUI

4.1 Dreptul la împărtășire Internetul oferă posibilitatea extraordinară de a împărtăși informații și cunoaștere și de a crea noi forme de conținut, instrumente și aplicații. Furnizorii de aplicații, de servicii Internet și de conținut nu ar trebui să împiedice oamenii să folosească Internetul pentru a pune cunoștințe în comun ("shared learning") și a genera conținut. Protecția intereselor creatorilor trebuie să fie în concordanță cu principiul participării libere și neîngrădite la circulația cunoștințelor științifice și culturale.

4.2 Dreptul la programe de calculator gratuite și cu sursă deschisă ("FOSS (Free/Open Source Software)") Sprijinim utilizarea FOSS pentru că ajută la dobândirea unor aptitudini, sunt mai durabile decât alte tipuri de programe de calculator și încurajează inovația pe plan local. Încurajăm guvernele să elaboreze politici care sprijină utilizarea FOSS, mai ales în sectorul public.

4.3 Dreptul la standarde tehnologice deschise Standardele tehnologice folosite pe Internet trebuie să fie întotdeauna deschise pentru a permite interoperabilitatea și a sprijini inovația. Noile dezvoltări tehnologice trebuie să răspundă nevoilor fiecărui segment social, în primul rând utilizatorilor care se confruntă cu obstacole sau limitări (cum ar fi comunități care nu folosesc alfabetul latin sau persoane cu dizabilități, calculatoare mai vechi sau viteză mică de transfer).

4.4 Dreptul de a beneficia de convergență și de conținut multimedia Internetul este o platformă multimedia. Accesul și reglementările trebuie să se bazeze pe potențialul de diversificare a creației și a proprietății conținutului online în formate multiple, de ex. posturi de radio sau televiziune în proprietatea comunității și conduse de comunitate.

PUNCTUL 5 CONFIDENȚIALITATE, MONITORIZARE ȘI CRIPTARE

5.1 Dreptul la protecția datelor Organizațiile publice sau private care cer informații personale de la indivizi trebuie să colecteze numai informațiile necesare și să le stocheze numai pe perioada în care este nevoie de acestea. Nu trebuie să proceseze mai multe date decât cele necesare pentru scopul declarat. Colectarea, utilizarea, dezvăluirea și reținerea acestor informații trebuie făcute conform condițiilor de confidențialitate transparente, prin care persoanele implicate pot afla ce s-a colectat și cum se pot corecta informațiile greșite. Datele colectate trebuie protejate de dezvăluiri neautorizate și problemele de securitate trebuie rezolvate urgent. Dacă informațiile nu mai sunt folosite în scopul în care au fost colectate, acestea trebuie șterse. Publicul trebuie anunțat asupra posibilităților abuzului ce pot apărea după colectarea datelor. Organizațiile au responsabilitatea de a notifica persoanele ale căror date au fost furate, pierdute sau asupra cazurilor în care cineva a abuzat de ele.

ARTICOL 12, DUDO:

NIMENI NU VA FI SUPUS LA IMIXTIUNI ARBITRARE ÎN VIAȚA SA PERSONALĂ, ÎN FAMILIA SA, ÎN DOMICILIUL LUI SAU ÎN CORESPONDENȚA SA, NICI LA ATINGERI ADUSE ONOAREI ȘI REPUTAȚIEI SALE.

5.2 Dreptul de a nu fi supravegheat Oamenii trebuie să poată comunica liber fără amenințarea interceptării sau a supravegherii.

5.3 Dreptul de a folosi tehnici de criptare Oamenii care comunică prin Internet au dreptul de a folosi mijloace de criptare a mesajelor pentru a asigura comunicarea sigură, privată și anonimă.

PUNCTUL 6 GUVERNAREA INTERNETULUI

6.1 Dreptul la o supraveghere democratică multilaterală a Internetului Guvernarea Internetului trebuie să fie multilaterală și democratică, cu implicarea totală a guvernelor, a sectorului privat, a societății civile și a organizațiilor internaționale. Nici un guvern nu trebuie să aibă un rol preeminent în relația cu guvernarea internațională a Internetului.

6.2 Dreptul la transparentă și accesibilitate Toate procesele decizionale privitoare la guvernarea și dezvoltarea Internetului trebuie să fie deschise și accesibile la nivel global, regional și național.

6.3 Dreptul la un Internet descentralizat, colaborativ și interoperabil Dezvoltarea tehnologică și managementul resurselor principale ale Internetului trebuie să fie descentralizate, colaborative și să ajute la asigurarea interoperabilității, securității, funcționalității, stabilității, scalabilității și eficienței rețelei pe termen lung.

6.4 Dreptul la o arhitectură deschisă Internetul, ca "rețea de rețele" e constituit din mai multe rețele interconectate, bazate pe ideea cheie de legare în rețea în arhitectură deschisă, în care poate fi inclusă orice tip de rețea, de oriunde, și pe care oricine să o poată accesa. Arhitectura deschisă trebuie protejată.

6.5 Dreptul la standarde deschise Cele mai multe protocoale care stau la baza Internetului sunt bazate pe standarde deschise ce sunt eficiente, de încredere și deschise implementării globale, și a căror costuri de licență sunt mici sau nule. Specificațiile protocoalelor trebuie să fie accesibile oricui, fără costuri, reducând astfel considerabil barierele de intrare și făcând interoperabilitatea posibilă.

6.6 Dreptul la neutralitatea Internetului și la principiul "de la punct terminal la punct terminal" („end-to-end") Neutralitatea Internetului, concentrată în principal pe transportarea eficientă a pachetelor de date, constă în stocarea datelor în computere, aplicații, servere și alte dispozitive de la "capetele" rețelei. Aceasta a permis dezvoltarea unei game largi de noi activități bazate pe Internet, industriei și serviciilor pentru punctele de lucru de la capătul rețelei și transformă Internetul într-un puternic instrument în contextul mai larg al dezvoltării economice și sociale. O mare parte din puterea și acoperirea Internetului derivă din valoarea efectului său de rețea. Cu cât sunt mai mulți oameni care au acces la Internet, cu atât e mai mare valoarea sa ca mijloc de schimb de informații și de comunicare. Principiul "de la punct terminal la punct terminal" și a neutralității trebuie apărate de încercări de a centraliza controlul și de a crea un Internet bidirecțional.

6.7 Dreptul la Internet ca tot integrat Această interoperabilitate centrală este o parte a valorii Internetului ca bun public și nu ar trebui fragmentată de amenințări de creare de intraneturi naționale, de folosire a filtrelor de conținut, de supraveghere fără mandat, de invadare a spațiului intim și de limitare a libertății de exprimare.

PUNCTUL 7 CONȘTIENȚIZAREA, PROTECȚIA ȘI RESPECTAREA DREPTURILOR

7.1 Dreptul la protejarea drepturilor, la conștientizare și educație Drepturile oamenilor, în postura lor de utilizatori de Internet, trebuie protejate prin declarații internaționale pentru drepturile omului, legislație și politici. Organismele naționale, regionale și globale trebuie să faciliteze accesul la scară largă la informații legate de drepturile și procedurile ce vizează Internetul. Aceasta înseamnă și implicarea educației publice în efortul de a informa oamenii asupra drepturilor pe care le au atunci când folosesc Internetul și asupra mecanismelor ce le sunt puse la dispoziție pentru a reclama încălcări ale drepturilor lor.

7.2 Dreptul la recurs atunci când drepturile sunt violate Oamenii au nevoie de acces public, gratuit la mecanisme eficiente și responsabile pentru a acționa în situații de încălcări ale drepturilor. Când drepturile oamenilor și ale utilizatorilor de Internet sunt amenințate de conținut aflat pe Internet, sau de supraveghere nelegitimă, când există limitări ale libertăților de exprimare sau când alte drepturi sunt încălcate, părțile implicate ar trebui să aibă acces la mecanisme de recurs pentru a acționa împotriva unor asemenea încălcări.

Numai dacă drepturile din această Cartă sunt recunoscute, protejate și respectate, Internetul poate deveni un instrument în sprijinul popoarelor lumii.

APC

ASSOCIATION
FOR PROGRESSIVE
COMMUNICATIONS

www.apc.org

info@apc.org

Publicat de Association for Progressive Communications (APC), noiembrie 2006

strawberrynet
www.sbn.net.ro

APTI
www.apti.ro

Traducere în limba română: Fundația StrawberryNet și
Asociația pentru Tehnologie și Internet, octombrie 2007